

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียไร ของวัดในจังหวัดพิจิตร

รวบรวมโดย

กลุ่มพุทธศาสนสถานและศาสนสมบัติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจิตร

คำนำ

เอกสาร “แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียไรของวัดในจังหวัดพิจิตร” ฉบับนี้ ผู้จัดทำได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสนองงานคณะสงฆ์ด้านการเรียไร โดยได้รวบรวมกฎหมาย กฎระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียไรมากำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

ผู้จัดทำหวังว่าเอกสารเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจิตรตามสมควร และหากมีข้อบกพร่องประการใดผู้จัดทำขอน้อมรับในความผิดพลาดและรับคำชี้แนะเพื่อนำมาปรับปรุงให้เกิดประโยชน์ต่อภารกิจของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจิตร สืบไป

กลุ่มพุทธศาสนสถานและศาสนสมบัติ
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจิตร

บทนำ

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจิตร เป็นหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวกับงานการสนองงานคณะสงฆ์ งานสนับสนุนการเผยแผ่พระพุทธศาสนา งานดูแลศาสนสมบัติ งานคุ้มครองพระพุทธศาสนา ฯลฯ

ในส่วนของงานคุ้มครองพระพุทธศาสนานั้น เป็นการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้มีความถาวรมั่นคง ได้รับความศรัทธาและอยู่เคียงคู่ประเทศไทยอย่างดั่งามตลอดไป หากจะพิจารณาถึงแนวทางการคุ้มครองพระพุทธศาสนา หลายท่านอาจจะมีความคิดที่หลากหลายแนวทางในการคุ้มครองพระพุทธศาสนา สำหรับผู้จัดทำมีความเห็นว่า การคุ้มครองพระพุทธศาสนานั้น มี ๒ แนวทางหลัก คือ การส่งเสริมเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าให้กับพุทธศาสนิกชนทั่วไป และการดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความไม่เหมาะสมที่เกิดขึ้นกับพระพุทธศาสนา

ในที่นี้ ขอกล่าวถึงแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาความไม่เหมาะสมที่เกิดขึ้นกับพระพุทธศาสนา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียไรของวัดต่าง ๆ ที่ทำการเรียไรโฆษณาชักชวนให้ประชาชนร่วมบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อร่วมทำบุญกับวัด โดยมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการก่อสร้างและบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะของวัด

การเรียไรนั้นถือว่าเป็นกิจกรรมที่กระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพุทธศาสนิกชนโดยตรง กล่าวคือ ประชาชนสามารถจะร่วมสร้างบุญสร้างกุศลสนับสนุนส่งเสริมพระพุทธศาสนาตามขนบธรรมเนียมไทยได้ ขณะเดียวกันก็มีผลต่อภาวะเศรษฐกิจของประชาชนโดยตรง นอกจากนี้ สิ่งที่น่าวิตกในปัจจุบันคือปัญหาความศรัทธาของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อพระสงฆ์ที่เกิดจากจริยวัตรของพระสงฆ์บางส่วน ปัญหาความเคลือบแคลงสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้อง ความโปร่งใสของการเรียไรของวัดต่าง ๆ ปัญหากลุ่มมิฉฉาชีพทำการเรียไรโดยแอบอ้างว่าเป็นวัด ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนกระทบต่อความเชื่อมั่นและศรัทธาในพระพุทธศาสนาทั้งสิ้น นอกจากนี้สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจิตรยังได้รับการร้องเรียนเกี่ยวกับการเรียไรของวัดจากต่างจังหวัดที่มาเรียไรในพื้นที่จังหวัดพิจิตร การร้องเรียนเกี่ยวกับวัดในจังหวัดพิจิตรที่ไปทำการเรียไรนอกจังหวัด รวมถึงการสอบถามปัญหาการเรียไรจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียไร เช่น พระสังฆาธิการ เจ้าหน้าที่ประจำอำเภอ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ไวยาวัจกร

จากสภาพปัญหาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้จัดทำจึงได้รวบรวมกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง และจัดทำเอกสาร ๐แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียไรของวัดในจังหวัดพิจิตร ๐ ขึ้น โดยวิเคราะห์กฎหมาย กฎ คำสั่ง แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับสภาพการณ์ของวัดต่าง ๆ ในจังหวัดพิจิตร และใช้เป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียไรของวัดในจังหวัดพิจิตร ซึ่งเนื้อหาในเอกสารฉบับนี้ มุ่งเน้นในเรื่องขั้นตอนในการขออนุญาตเรียไรตามสภาพการณ์จริง พอเป็นแนวทางที่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและวัดต่าง ๆ สามารถปฏิบัติได้ และเป็นเอกสารที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติเป็นการภายในของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพิจิตรเท่านั้น ไม่สามารถที่นำมาอ้างอิงในแง่ของการดำเนินคดีกับผู้ใดได้

เนื้อหา

การเรียไรของวัดนั้นเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๘๓ กฎกระทรวงมหาดไทย เรื่องแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการขออนุญาตจัดให้มีการเรียไรและทำการเรียไร พ.ศ. ๒๕๔๘ และคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งจะขอกล่าวเฉพาะสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานดังนี้

พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๘๓

มาตรา ๔

"การเรียไร" หมายความว่ารวมตลอดถึงการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการ ซึ่งมีการแสดงโดยตรงหรือโดยปริยาย ว่ามิใช่เป็นการ ซื้อขาย แลกเปลี่ยน ชดใช้ หรือบริการธรรมดาแต่เพื่อรวบรวมทรัพย์สิน ที่ได้มาทั้งหมดหรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นด้วย

คำจำกัดความของการเรียไร ตาม พ.ร.บ. นี้ เป็นสำนวนคำกล่าวตามรูปแบบภาษากฎหมายใน พ.ศ. ๒๕๘๓ ที่ไม่ได้ระบุคำจำกัดความไว้ชัดเจนเหมือนเช่นกฎหมายในปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาตามสำนวนกฎหมายที่เขียนไว้นั้นจะไม่ระบุความหมายเฉพาะของคำว่าเรียไร ด้วยเหตุว่าแนวทางการเขียนกฎหมายช่วงพ.ศ. ๒๕๘๓ เป็นอย่างนั้น และคำว่าเรียไรก็เป็นคำที่สังคมยุคนั้นเข้าใจความหมายตรงกันอยู่แล้ว จึงมีเพียงเฉพาะคำจำกัดความของสิ่งอื่นที่น่าจะเข้าข่ายของการเรียไรระบุไว้ในสำนวนกฎหมายเท่านั้น

ดังนั้นประเด็นนี้จึงมีความเข้าใจตรงกันว่า การเรียไรก็คือการสื่อสารที่ต้องการให้อีกฝ่ายหนึ่งมอบเงินหรือทรัพย์สินให้ ในรูปแบบลักษณะของการขอ ขอความร่วมมือ ร่วมบริจาค โดยสมัครใจ หรืออื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ ซึ่งในเอกสารฉบับนี้จะมุ่งเน้นถึงการเรียไรของวัดต่าง ๆ ที่ใช้พระสงฆ์ สามเณร หรือบุคคล เรียไรทรัพย์สินในที่สาธารณะ ซึ่งอาจเป็นในลักษณะใช้รถโฆษณา การตั้งถังรับบริจาคเงิน หรือวิธีการอื่น ๆ ในทำนองคล้ายกัน

มาตรา ๘

การเรียไรในถนนหลวงหรือในที่สาธารณะ การเรียไรโดยโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ ด้วยวิทยุกระจายเสียง หรือด้วยเครื่องเปล่งเสียงจะจัดให้มีหรือทำได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว

การเรียไรของวัดวัดต่าง ๆ นั้น ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนั้น เป็นการเรียไรตามมาตรา ๘ ของ พ.ร.บ. นี้ ซึ่งหมายความว่า หากผู้ใดต้องการที่จะเรียไรในถนนหลวงหรือในที่สาธารณะ การเรียไรโดยโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ ด้วยวิทยุกระจายเสียง หรือด้วยเครื่องเปล่งเสียงจะ ต้องได้รับอนุญาตจาก "พนักงานเจ้าหน้าที่" ก่อน จึงจะดำเนินการได้

ข้อพิจารณาในระดับนี้ คือ ใคร คือ พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๑

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกิจการอย่างอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

บทบัญญัติตามความในมาตรานี้ พนักงานเจ้าหน้าที่จึงหมายถึงบุคคลที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งไว้ในกฎกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการขออนุญาตจัดให้มีการเรียไรและทำการเรียไร พ.ศ. ๒๕๔๘

ข้อ ๒ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘

(๑) อธิบดีกรมการปกครอง สำหรับในกรุงเทพมหานคร

(๒) นายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่กรณี

สำหรับในจังหวัด อื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร

บทบัญญัติตามความในมาตรานี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ จึงหมายถึงบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) อธิบดีกรมการปกครอง เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่กรุงเทพมหานคร

(๒) นายอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่อำเภอที่รับผิดชอบ

(๓) ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในท้องที่

กิ่งอำเภอที่รับผิดชอบ

ข้อ ๕ การยื่นคำขออนุญาตตามกฎหมายนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

(๒) ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ ที่ทำการปกครองอำเภอ

หรือที่ทำการปกครองกิ่งอำเภอ

บทบัญญัติตามความในข้อนี้ ผู้ประสงค์จะทำการเรียไรต้องไปยื่นคำขออนุญาต ณ

(๑) กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (กรณีขอเรียไรในท้องที่กรุงเทพฯ)

(๒) ที่ว่าการอำเภอ (กรณีขอเรียไรในท้องที่อำเภอ)

(๓) ที่ว่าการกิ่งอำเภอ (กรณีขอเรียไรในท้องที่กิ่งอำเภอ)

หากพิจารณาสาระสำคัญในพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๘๗ แล้ว จะเห็นได้ว่าแนวทางของการขออนุญาตเรียไรนั้น ผู้ใดก็ตามที่ประสงค์จะทำการเรียไร จะต้องไปติดต่อยื่นคำขออนุญาต ณ กรมการปกครอง หรือ ที่ว่าการอำเภอ หรือ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ และบุคคลที่มีอำนาจในการอนุญาตให้เรียไรได้คือ อธิบดีกรมการปกครอง หรือนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ แล้วแต่พื้นที่รับผิดชอบ

ดังนั้น ผู้ใดก็ตาม (รวมถึงวัดต่าง ๆ ด้วย) หากประสงค์จะทำการเรียไรก็ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดใน พ.ร.บ. นี้ แต่ในส่วนของวัด ยังไม่สามารถไปขออนุญาตได้โดยตรง เนื่องจากมีคำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดแนวปฏิบัติให้วัดต่าง ๆ ที่ประสงค์จะเรียไรต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขก่อนที่จะไปขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมือง

คำสั่งมหาเถรสมาคม เรื่อง ควบคุมการเรียไ ร พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๑ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการเรียไ ร ๒ คณะ

(๑) คณะกรรมการควบคุมการเรียไ รส่วนกลาง ซึ่งสมเด็จพระสังฆราชทรงแต่งตั้ง ตามมติมหาเถรสมาคม มีจำนวนไม่ต่ำกว่า ๕ ไม่เกิน ๙ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑.๑) อนุมัติและควบคุมการเรียไ รทั่วประเทศ

(๑.๒) อนุมัติและควบคุมการเรียไ ร ทางสถานีวิทยุทางโทรทัศน์ และ ทางการสื่อสารมวลชนอื่น ๆ

(๑.๓) เพิกถอนการเรียไ รทุกประเภทที่ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่เหมาะสม

(๑.๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการเรียไ รตามที่มหาเถรสมาคมมอบหมาย

(๒) คณะกรรมการควบคุมการเรียไ รส่วนจังหวัด ซึ่งเข้าคณะจังหวัดเจ้สังกัดแต่งตั้งมี จำนวนไม่ต่ำกว่า ๕ ไม่เกิน ๙ โดยมีเจ้าคณะจังหวัดเป็นประธานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๒.๑) อนุมัติและควบคุมการเรียไ รภายในจังหวัด

(๒.๒) อนุมัติและควบคุมการเรียไ รของจังหวัดอื่นที่มาขอเรียไ รในจังหวัด

ที่รับผิดชอบ

(๒.๓) เพิกถอนการเรียไ รภายในจังหวัดที่ผิดวัตถุประสงค์หรือไม่

เหมาะสม

(๒.๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการเรียไ รที่คณะกรรมการเรียไ รส่วนกลาง

หรือมหาเถรสมาคมมอบหมาย

ตามบทบัญญัติในข้อนี้ หมายความว่าคณะสงฆ์จังหวัดพิจิตรนั้น จะต้องแต่งตั้ง คณะกรรมการควบคุมการเรียไ รส่วนจังหวัดพิจิตร โดยมีเจ้าคณะจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการฯ มีหน้าที่ตามที่กล่าวไว้ข้างต้น

ข้อ ๘ ถ้ามีกรณีจำเป็นจะต้องทำการเรียไ รนอกบริเวณวัด เพื่อก่อสร้างปฏิสังขรณ์ถาวรวัตถุ ใดถาวรวัตถุนั้นต้องได้มีการก่อสร้าง หรือปฏิสังขรณ์ไว้แล้วไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของงานก่อสร้างหรือ ปฏิสังขรณ์ทั้งหมด และให้เจ้าอาวาสปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ให้รายงานขออนุมัติการเรียไ ร

(๑.๑) ในกรณีการเรียไ รภายในจังหวัด เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึง เจ้าคณะอำเภอเจ้สังกัดเห็นชอบแล้วให้เสนอไปยังคณะกรรมการควบคุมการเรียไ รส่วนจังหวัดพิจารณา โดย ผ่านสำนักงานเจ้าคณะจังหวัด

ในกรณีที่มีความประสงค์จะทำการเรียไ รข้ามจังหวัดเมื่อได้รับอนุมัติให้ ทำการเรียไ รภายในจังหวัดแล้ว ให้ทำเรื่องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไ รของจังหวัด ที่จะข้าม ไปเรียไ ร โดยผ่านสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดเจ้สังกัด

(๑.๒) ในกรณีเรียไรทั่วประเทศ เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงเจ้า
คณะภาคเจ้าสังกัด เมื่อเจ้าคณะภาคสังกัดพิจารณาเห็นชอบแล้ว ให้เสนอไปยังคณะกรรมการควบคุมการ
เรียไรส่วนกลางเพื่อพิจารณาโดยผ่านสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม

ในรายงานขออนุมัติทำการเรียไรตามความใน (๑.๑) และ (๑.๒) ให้แสดง
รายการก่อสร้างหรือปฏิสังขรณ์ จำนวนเงินหรือทรัพย์สินที่จะทำการเรียไร กำหนดเวลาทำการเรียไรและ
ข้อความที่จะโฆษณาเรียไร

(๒) เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามข้อ ๗ (๑) หรือข้อ ๗
(๒) แล้ว จึงให้จัดการขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเรียไรต่อไป

(๓) ในกรณีได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร แล้วห้าม
พระภิกษุสามเณรออกทำการเรียไรด้วยตนเอง และต้องปฏิบัติให้ชอบด้วยวิธีการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
ว่าด้วยการควบคุมการเรียไรทุกประการ

ตามบทบัญญัติในข้อนี้ (ขอกล่าวถึงเฉพาะสาระสำคัญ) วัดที่ต้องการจะทำการเรียไร
ต้องดำเนินการดังนี้

กรณีเรียไรภายในจังหวัด วัดจะต้องยื่นคำร้องผ่านเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ และเสนอ
ผ่านไปยังคณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร (โดยเสนอผ่านสำนักงานเจ้าคณะจังหวัด) เมื่อ
คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบแล้ว จะออกหนังสืออนุมัติให้แก่วัดฉบับหนึ่ง เพื่อให้วัดนำไป
ประกอบการยื่นคำขออนุญาตเรียไรจากพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองในท้องที่ที่จะทำการเรียไรต่อไป

กรณีเรียไรข้ามจังหวัด วัดจะต้องยื่นคำร้องผ่านเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ และเสนอ
ผ่านไปยังคณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร (โดยเสนอผ่านสำนักงานเจ้าคณะจังหวัด) เมื่อ
คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นชอบแล้ว จะประสานขอความเห็นชอบไปยังคณะกรรมการควบคุมการเรียไร
ของจังหวัดนั้น ๆ หากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรของจังหวัดนั้น ๆ ไม่มีข้อขัดข้อง คณะกรรมการ
ควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร ก็จะออกหนังสืออนุมัติให้แก่วัดฉบับหนึ่ง เพื่อให้วัดนำไปประกอบการ
ยื่นคำขออนุญาตเรียไรจากพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองในท้องที่ที่จะทำการเรียไรต่อไป (ทั้งนี้ตามคำสั่ง
มหาเถรสมาคมกำหนดให้วัดที่ประสงค์จะเรียไรขออนุญาตทำการเรียไรในจังหวัดของตนเองก่อน จากนั้น
จึงค่อยขออนุญาตทำการเรียไรข้ามจังหวัดในภายหลัง)

กรณีเรียไรทั่วประเทศ วัดจะต้องยื่นคำร้องตามลำดับชั้นจนถึงเจ้าคณะภาค เพื่อเสนอไปยัง
คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนกลาง (ผ่านสำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม) เมื่อได้รับความเห็นชอบ
แล้ว คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนกลาง ก็จะแจ้งผลเป็นหนังสืออนุมัติให้แก่วัดฉบับหนึ่ง เพื่อให้วัด
นำไปประกอบการยื่นคำขออนุญาตเรียไรจากพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองในท้องที่ที่จะทำการเรียไร
ต่อไป

คำถาม / ข้อคิดที่น่าสนใจ

ถาม หากทำการเรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ จะมีความผิดหรือไม่อย่างไร

ตอบ มีความผิดมาตรา ๑๗ (พ.ร.บ. ควบคุมการเรียไรฯ) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ เดือนหรือทั้งปรับทั้งจำ

ถาม การเรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาต มีโทษปรับเพียง ๒๐๐ บาท แต่ข้อเท็จจริงเรียไรได้เงินมามาก เช่น ได้มาประมาณ ๕,๐๐๐ บาท ถูกปรับแค่ ๒๐๐ บาท ก็น่าจะคุ้มค่า คิดถูกหรือไม่

ตอบ เงินที่ได้จากการเรียไร เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องอายัดไว้ และรายงานให้อัยการจังหวัดมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งอัยการจังหวัดจะสั่งให้คืนเงินกับเจ้าของทรัพย์สิน หากไม่สามารถติดตามเจ้าของได้ ทรัพย์สินจะตกเป็นสมบัติของแผ่นดิน

ถาม วัดที่ทำการเรียไรโดยอ้างเหตุผลเรื่องการก่อสร้าง หรือปฏิสังขรณ์เสนาสนะ แต่ข้อเท็จจริงไม่มีการก่อสร้างหรือปฏิสังขรณ์เสนาสนะต่ออย่างใด จะมีความผิดหรือไม่อย่างไร

ตอบ กรณีนี้วัดจะไม่กล้าขออนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร ทำให้ไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะมีความผิดฐานเรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ และมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ฐานหลอกลวงผู้อื่นทำให้ผู้อื่นเสียทรัพย์สิน เป็นความผิดฐานฉ้อโกง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี ปรับไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถาม กลุ่มมิชชันนารีแต่งกายเป็นพระสงฆ์หรือแอบอ้างว่าเป็นวัดและไปทำการเรียไร จะมีความผิดหรือไม่อย่างไร

ตอบ กรณีนี้กลุ่มมิชชันนารีจะไม่กล้าขออนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร ทำให้ไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะมีความผิดฐานเรียไรโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๒๐๐ บาท จำคุกไม่เกิน ๑ เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ และมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๒ มีความผิดฐานฉ้อโกงโดยการแสดงตนเป็นคนอื่นทำให้ผู้อื่นเสียทรัพย์สิน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

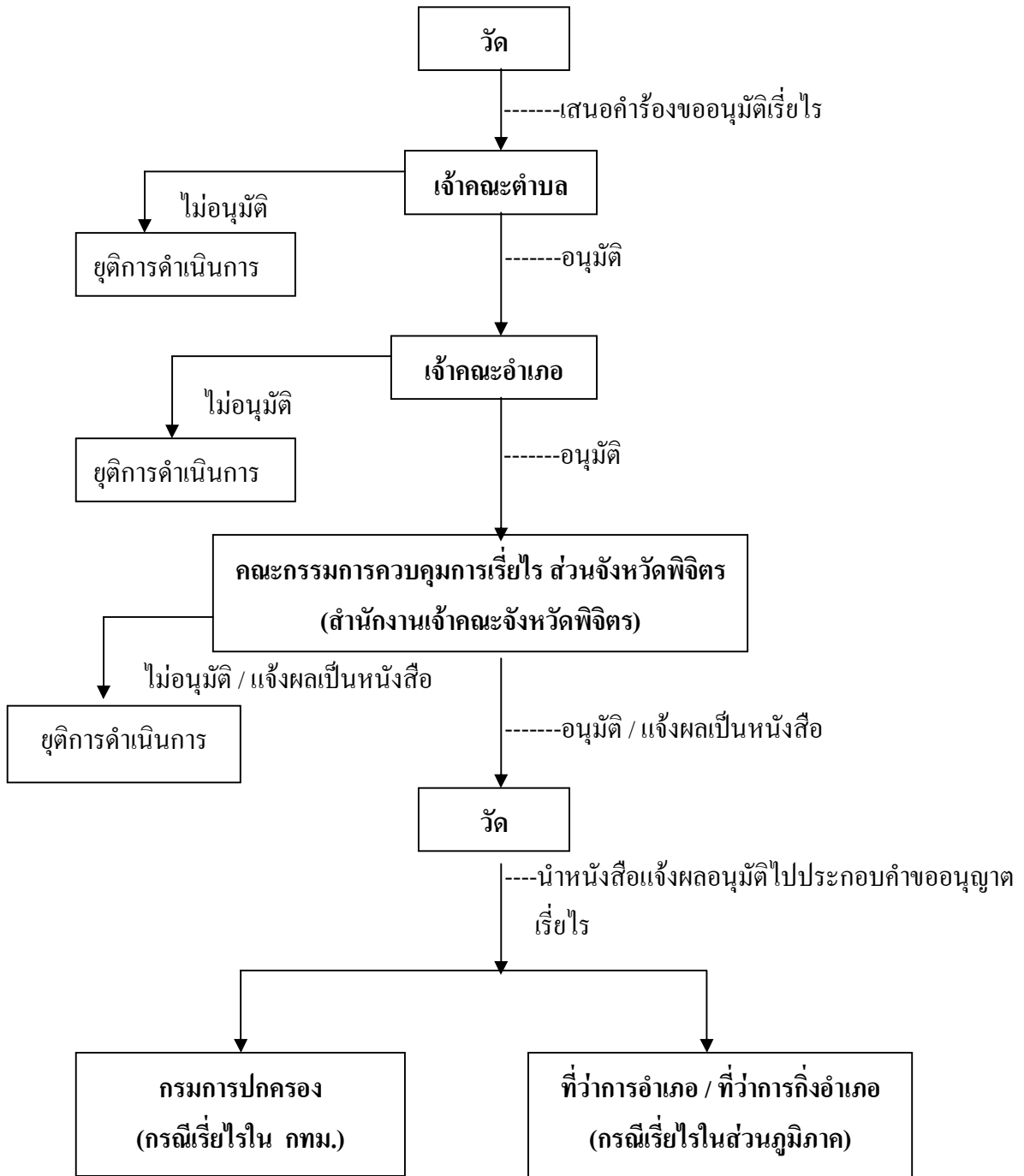
ถาม วัดกระทำความผิดเรื่องการเรียไร แต่มีผู้แอบอ้างเป็นเจ้าของน้ำที่ขมขู่เอาทรัพย์ที่ได้จากการเรียไรไป เป็นการแลกเปลี่ยนกับการไม่ถูกรายงานพฤติกรรมต่อพระสังฆาธิการหรือสื่อมวลชนก็ ขวกับ ความผิด วัดจะทำอย่างไร

ตอบ กรณีวัดอย่ายินยอมบุคคลเหล่านั้น ซึ่งบุคคลเหล่านั้น จะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๘ ฐานข่มขืนใจผู้อื่นให้ยอมให้ทรัพย์สิน โดยการขู่เข็ญว่าจะเปิดเผย ความลับซึ่งการเปิดเผยนั้นจะทำให้ผู้ถูกขู่เข็ญหรือบุคคลที่สามเสียหาย จนผู้ถูกข่มขืนใจยอมเช่นนั้น เป็น ความผิดฐานริศเอาทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ ปีถึง ๑๐ ปี และปรับตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท

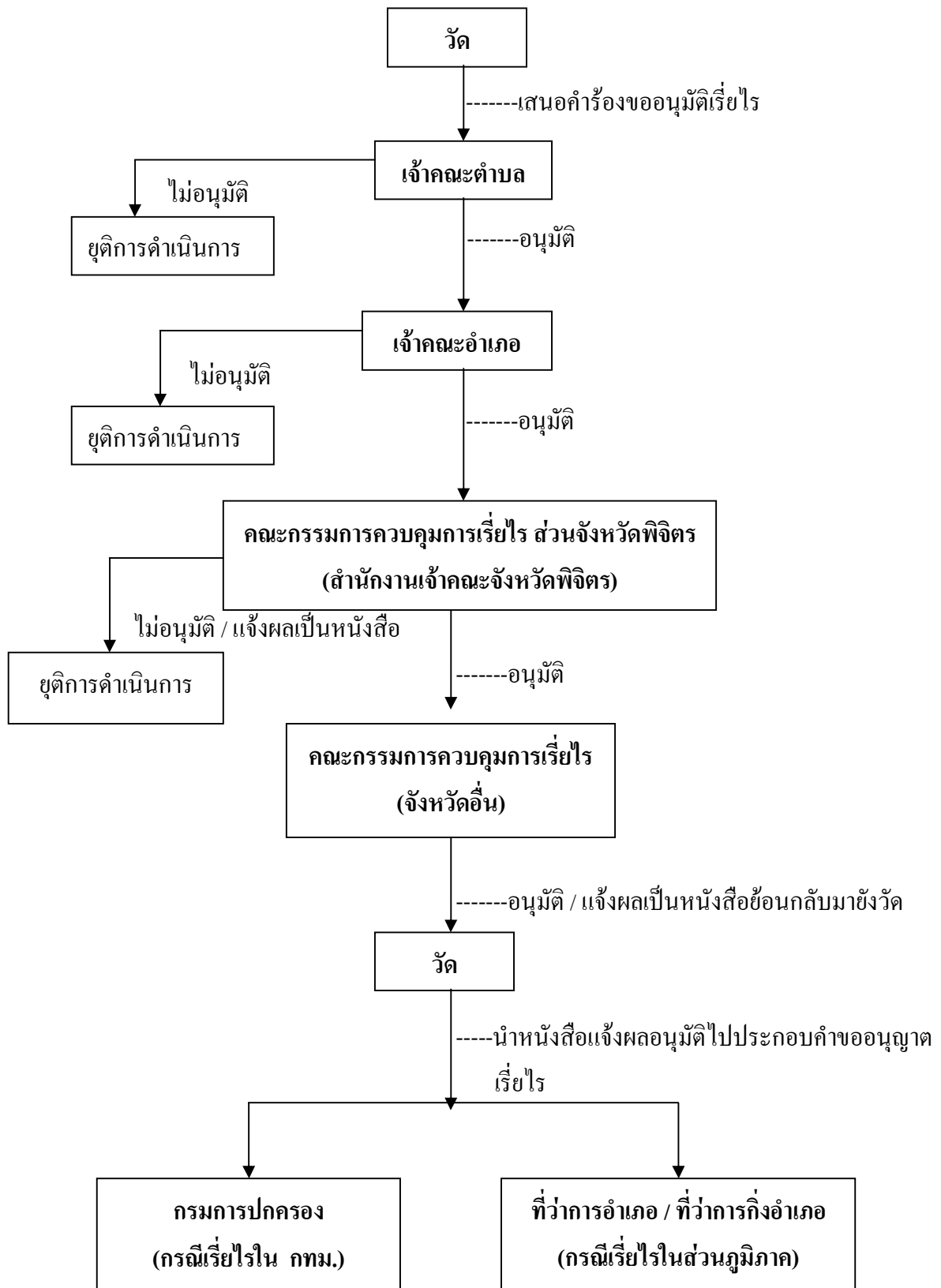
ถาม ข้อกำหนดใน พ.ร.บ. ควบคุมการเรียไร พ.ศ. ๒๕๕๗ , กฎกระทรวงมหาดไทย , คำสั่งมหาเถร-สมาคม ทำให้เกิดความยุ่งยากต่อการเรียไรของวัด รวมทั้งส่งผลกระทบต่อพระพุทธศาสนาหรือไม่ อย่างไร

ตอบ พุทธศาสนิกชนไทยมีความเคารพศรัทธาต่อพระพุทธศาสนา มุ่งที่จะทำบุญกุศลเมื่อมีพระสงฆ์ หรือวัดมาเรียไรอยู่แล้ว แต่ในปัจจุบันข่าวสารเกี่ยวกับความเสื่อมเสียในส่วนของพระสงฆ์และ มิจฉาชีพที่แอบอ้างเป็นพระสงฆ์มีปรากฏอยู่ตามสื่อมวลชน ทำให้พุทธศาสนิกชนเกิดความ เคลือบแคลงสงสัยบางกิจกรรมของพระสงฆ์ โดยเฉพาะเรื่องการเรียไร หากพิจารณาแล้วการ ขออนุญาตเรียไร ไม่มีความยุ่งยากแต่อย่างใด หากแต่จะเป็นการให้ภาคคณะสงฆ์และภคราขการ ร่วมมือกันในการคุ้มครองพระพุทธศาสนา โดยคณะสงฆ์จะเป็นฝ่ายกั้นกรองความเหมาะสมและ จะทำให้พระสังฆาธิการทราบความจำเป็นของวัดในเขตปกครองเพื่อประโยชน์ในแง่การบริหาร ส่วนในฝ่ายบ้านเมืองจะเป็นฝ่ายอนุญาตให้มีการเรียไรให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ และวิถีชีวิตของชุมชน ทำให้เกิดการคัดแยกของจริงของปลอม แยกกลุ่มมิจฉาชีพออกจากสุจริตชน และจะส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นและเลื่อมใสศรัทธาต่อพระพุทธศาสนายิ่งขึ้น

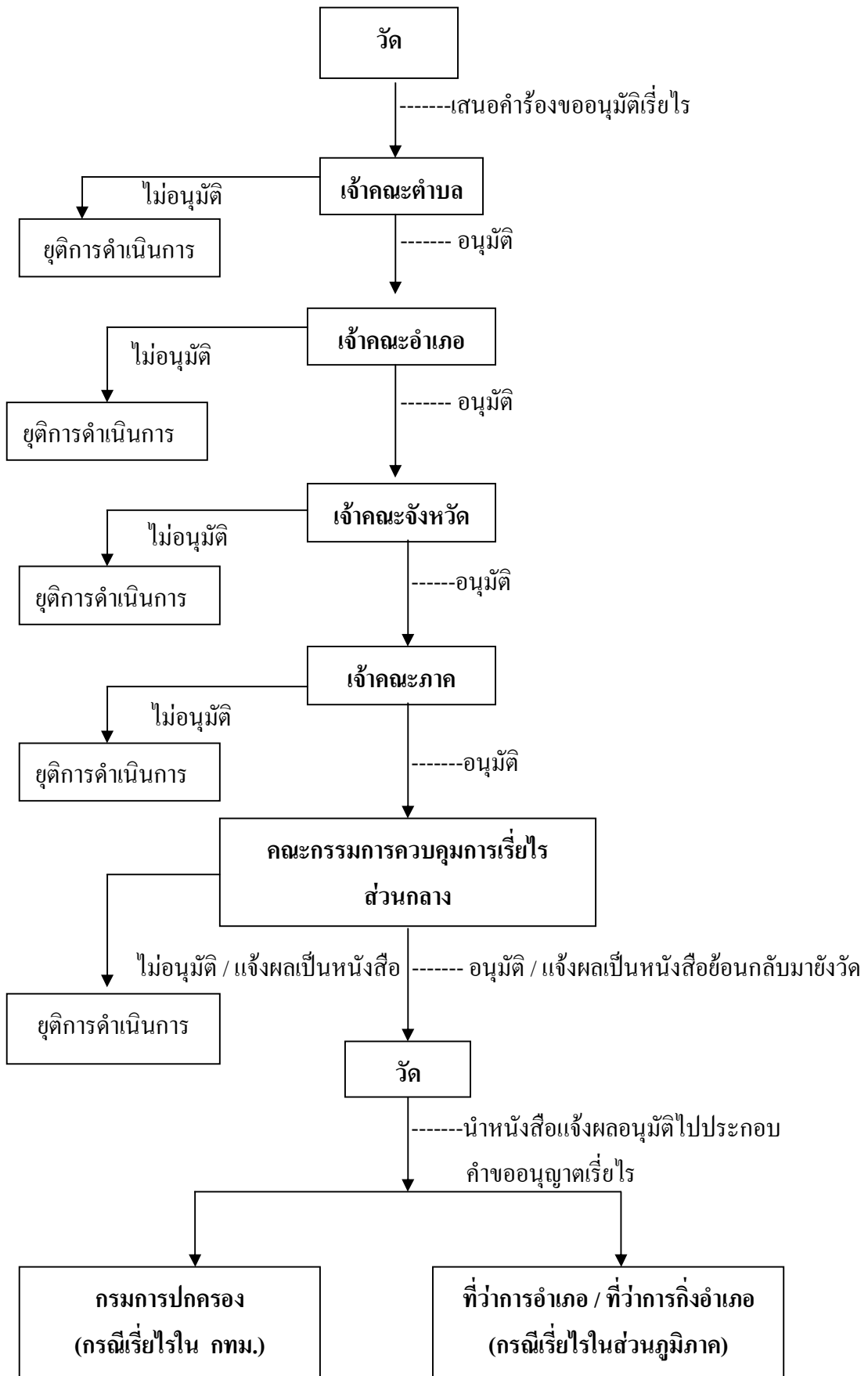
แผนภูมิขั้นตอน
วัดขออนุญาตเรียไรภายในจังหวัดพิจิตร

แผนภูมิขั้นตอน
วัดขออนุญาตเรียไรข้ามจังหวัด

แผนภูมิขั้นตอน วัดขออนุญาตเรียไรทั่วประเทศ

ตัวอย่างแบบคำร้องขออนุมัติเรียไร (ภายในจังหวัด และ ข้ามจังหวัด)

ที่.....

วัด.....

ที่ตั้ง.....

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง ขออนุมัติเรียไร

เรียน คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร (ผ่านสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดพิจิตร)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อความที่จะทำการโฆษณาเรียไร จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยวัด.....ตั้งอยู่เลขที่.....

ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัดพิจิตร มีความประสงค์

จะดำเนินการเรียไรหาทุนทรัพย์เพื่อ.....(สร้าง หรือ ปฏิสังขรณ์ เสนาสนะใด).....

โดยต้องการยอดเงินจากการเรียไร.....บาท (.....)

ในระหว่างวันที่.....ถึง วันที่.....

ในท้องที่อำเภอ.....จังหวัด.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา

เรียนมาด้วยความเคารพ

ลงชื่อ.....

(เจ้าอาวาสวัด.....)

ความเห็นเจ้าคณะตำบล.....

ลงชื่อ.....

(เจ้าคณะตำบล.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความเห็นเจ้าคณะอำเภอ.....

ลงชื่อ.....

(เจ้าคณะอำเภอ.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการขออนุมัติเรียไรภายในจังหวัด (กรณีอนุมัติ)

ที่.....

สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดพิจิตร

.....

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งผลการขออนุมัติเรียไร

เรียน เจ้าอาวาสวัด.....

อ้างถึง หนังสือวัด.....ที่.....ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง วัด.....ได้ขออนุมัติเรียไร เพื่อหา
ทุนทรัพย์เพื่อ.....(สมทบ หรือ สร้าง เสนาสนะใด).....

ในท้องที่อำเภอ.....จังหวัด.....

ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....

ดังกล่าวละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตรพิจารณาแล้ว อนุมัติให้วัดดำเนินการ
เรียไรได้ ทั้งนี้ขอให้วัดติดต่อขออนุญาตและได้รับอนุญาตพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองก่อนจึง
ดำเนินการเรียไรได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

เรียนมาด้วยความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร

โทรศัพท์.....

โทรสาร.....

ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการขออนุมัติเรียไรภายในจังหวัด (กรณีไม่อนุมัติ)

ที่.....

สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดพิจิตร

.....
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งผลการขออนุมัติเรียไร

เรียน เจ้าอาวาสวัด.....

อ้างถึง หนังสือวัด.....ที่.....ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง วัด.....ได้ขออนุมัติเรียไร เพื่อหา
ทุนทรัพย์เพื่อ.....(สมทบ หรือ สร้าง เสนาสนะใด).....
ในท้องที่อำเภอ.....จังหวัด.....
ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....
ด้งความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตรพิจารณาแล้ว ไม่อนุมัติให้วัดดำเนินการ
เรียไรได้ เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

เรียนมาด้วยความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร

โทรศัพท์.....

โทรสาร.....

ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการขออนุมัติเรียไรข้ามจังหวัด (กรณีอนุมัติ)

ที่.....

สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดพิจิตร

.....
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งผลการขออนุมัติเรียไร

เรียน เจ้าอาวาสวัด.....

อ้างถึง หนังสือวัด.....ที่.....ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง วัด.....ได้ขออนุมัติเรียไร เพื่อหา
ทุนทรัพย์เพื่อ.....(สมทบ หรือ สร้าง เสนาสนะใด).....
ในท้องที่อำเภอ.....จังหวัด.....
ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....
ด้งความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตรได้ประสานไปยังคณะกรรมการควบคุม
การเรียไรส่วนจังหวัด.....พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า อนุมัติให้วัด
ดำเนินการเรียไรได้ ทั้งนี้ขอให้วัดติดต่อขออนุญาตและได้รับอนุญาตพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองก่อน
จึงดำเนินการเรียไรได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

เรียนมาด้วยความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการควบคุมการเรียไรส่วนจังหวัดพิจิตร

โทรศัพท์.....

โทรสาร.....

ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการขออนุมัติเรียไร่ไร่ข้ามจังหวัด (กรณีไม่อนุมัติ)

ที่.....

สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดพิจิตร

.....
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรื่อง แจ้งผลการขออนุมัติเรียไร่ไร่

เรียน เจ้าอาวาสวัด.....

อ้างถึง หนังสือวัด.....ที่.....ลงวันที่.....

ตามหนังสือที่อ้างถึง วัด.....ได้ขออนุมัติเรียไร่ไร่ เพื่อหา
ทุนทรัพย์เพื่อ.....(สมทบ หรือ สร้าง เสนาสนะใด).....

ในท้องที่อำเภอ.....จังหวัด.....

ระหว่างวันที่.....ถึงวันที่.....

ด้งความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

คณะกรรมการควบคุมการเรียไร่ไร่ส่วนจังหวัดพิจิตรได้ประสานไปยังคณะกรรมการควบคุม
การเรียไร่ไร่ส่วนจังหวัด.....พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่าไม่อนุมัติให้วัด
ดำเนินการเรียไร่ไร่ได้เนื่องจาก.....

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

เรียนมาด้วยความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการควบคุมการเรียไร่ไร่ส่วนจังหวัดพิจิตร

โทรศัพท์.....

โทรสาร.....

ผู้จัดทำ

นางศันสนีย์ นิมนวล	หัวหน้ากลุ่มพุทธศาสนสถานและศาสนสมบัติ
นางสิริรักษ์ ถัดทะพงษ์พรนิตี	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
นางเพลิน บัวคำ	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
จ่าเอก วัฒนต์ สังข์ศิลป์	นักวิชาการศาสนาชำนาญการ
